ASPON VASTUULLISUUS-RAPORTTI 2018

ASPON VASTUULLISUUS-RAPORTTI 2018

Tämä raportti on Suomen Kirjanpitolain ja EU 2014/95/EU-direktiivin vaatimusten mukainen selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista ja kuvaa Aspon edistymistä YK:n Global Compact -periaatteiden toteuttamisessa.

ASPO SITOUTUI VUONNA 2018 YK:N GLOBAL COMPACT -PERIAATTEISIIN.

Aspo on vaativiin B-to-B-asiakkaisiin keskittynyt monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja lähes 20 maassa Pohjois-Euroopassa ja valituilla kasvumarkkinoilla. Aspon kokonaan omistamat tytäryhtiöt ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko toimivat omilla, vahvoilla yritysbrändeillään ja luovat arvoa asiakkailleen. Kauppaa ja logistiikkaa edustavien liiketoimintojen tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Niiden muodostama kokonaisuus tuottaa Aspon arvon.

Aspo uskoo, että pitkällä aikavälillä arvonluonnin edellytyksenä on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävä liiketoiminta. Vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Myös asiakkaat kiinnittävät yhä enemmän huomiota vastuullisuusnäkökulmiin. Aspo toimii hyvän yrityskansalaisen tavoin kaikissa toimintamaissaan, mikä näkyy muun muassa siinä, että Aspo maksaa verot aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään ja sidosryhmiään kaikissa toimintamaissaan.

Hyvien toimintatapojen edistäminen kaikissa toimintamaissa on Aspolle tärkeää. Toimiminen omien, osin säädöksiä tiukempien vaatimusten mukaisesti on tärkeää erityisesti vähemmän kehittyneillä markkinoilla. Aspo suhtautuu ilmastonmuutokseen vakavasti ja pyrkii toiminnallaan lieventämään sen vaikutuksia ei vain omassa toiminnassaan vaan laajemminkin: esimerkiksi investoinnit ympäristöystävällisempiin irtolastialuksiin auttavat ESL Shippingin asiakkaita ympäristövaikutusten vähentämisestä ja vievät koko varustamotoimialaa eteenpäin.

Aspon vastuullisuustyön johtamisesta vastaa konsernin toimitusjohtaja, joka raportoi yhtiön hallitukselle riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Aspo-konsernin eettiset ohjeet (Code of Conduct) ja ympäristöpolitiikka luovat yhteiset pelisäännöt vastuulliselle liiketoiminnalle.

lue lisää
Aspo-konsernin eettiset ohjeet

Vuonna 2018 Aspon hakemus liittyä YK:n Global Compact -aloitteeseen hyväksyttiin ja konsernin toimintaa ohjaavat nyt myös kymmenen ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastaisuutta koskevaa YK:n Global Compact -periaatetta.

lue lisää
Global Compactista

Aspon eettiset ohjeet käsittelevät toiminnan lainmukaisuutta, liikesuhteita, henkilöstöä ja turvallisuutta sekä yrityksen varoja ja omaisuutta. Ohjeet ovat koko henkilöstön saatavilla ja niistä järjestetään vuosittain koulutus. Vuonna 2018 uudistetun koulutuksen suoritti 100 % henkilöstöstä (63 %). Tavoitteena on, että jatkossakin koko henkilöstö suorittaa koulutuksen vuosittain. Lisäksi kaikissa tytäryhtiöissä on vuonna 2018 otettu käyttöön eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille. Vuonna 2018 aloitettiin myös compliance-käsikirjojen laatiminen kaikille tytäryhtiöille. Compliance-käsikirjat antavat henkilöstölle käytännön ohjeita vastuullisen liiketoiminnan toteuttamiseen omassa työssä. Compliance-käsikirja ohjeistaa esimerkiksi toiminnan lainmukaisuutta, organisointia, liikesuhteita, tietoturvaa, luottamuksellisuutta sekä sisältää ohjeistuksen pakoteasioissa. Leipurin ja Telko ottivat käsikirjat käyttöön vuoden 2019 alusta. Muut liiketoiminnot kehittävät käsikirjojaan vuoden 2019 aikana.

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. ESL Shippingin liikevaihto vuonna 2018 oli 120,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto 15,1 miljoonaa euroa.

Leipurin on ainutlaatuinen kokonaisvaltaisten ratkaisujen tarjoaja leipomo- ja konditoriatuotteiden sekä kodin ulkopuolisen syömisen (foodservice) markkinoilla. Leipurin liikevaihto vuonna 2018 oli 121,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto 3,3 miljoonaa euroa.

Telko on Suomen ja lähialueiden johtava muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Telkon liikevaihto vuonna 2018 oli 266,2 miljoonaa euroa ja liikevoitto 12,1 miljoonaa euroa.

Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Kaukon liikevaihto vuonna 2018 oli 33,6 miljoonaa euroa, liikearvon alaskirjauksella oikaistu liikevoitto 0,1 miljoonaa euroa ja liikevoitto -4,7 miljoonaa euroa. Joulukuussa 2018 Aspo päätti järjestellä Kaukon liiketoiminnan uudelleen joko myymällä tai lopettamalla energialiiketoiminnan ja järjestelemällä uudelleen Kaukon liikkuvan tietotyön ja Kaukon hallinnon.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuu näkyy Aspossa valintoina ja konkreettisina tekoina ympäristön puolesta kaikissa liiketoiminnoissa. Esimerkiksi ESL Shippingin syksyllä käyttöönottamien uusien laivojen suunnittelua ohjasivat alusta asti ympäristönäkökulmat. Telko puolestaan kilpailutti vuonna 2018 logistiikka-alan toimittajansa Venäjällä. Kumppanin valintaan vaikuttivat syntyvien kustannussäästöjen lisäksi aiempaa tehokkaammat logistiset ratkaisut ja kuljetuksista syntyvien päästöjen vähentyminen.

Tekojen ja valintojen tukena ovat konsernin tytäryhtiöille yhteiset ympäristöohjeistukset ja -määräykset, joiden keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Aspon tavoitteena on, että kriittiset ympäristöasiat hoidetaan yli lain ja määräysten edellyttämän minimitason. Ympäristönäkökulmien huomioon ottamiseksi toimitusketjuissa Aspolla on eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille.

Maine vastuullisena, ympäristövaikutukset huomioon ottavana toimijana on Aspolle tärkeä kilpailutekijä, sillä ympäristöasioilla on arvoa asiakkaille ja muille sidosryhmille. Toteutuessaan ympäristöriskeillä voisi olla merkittäviä taloudellisia tai mainehaittoja. Merkittäviksi ympäristöön liittyviksi riskeiksi konsernissa on tunnistettu mm. oman toiminnan ympäristövahingot erityisesti polttoaineen käsittelyssä varustamoliiketoiminnassa ja kumppanien toiminta esimerkiksi kemikaalien kuljetuksessa ja varastoinnissa. Myös muuttuva regulaatio, esimerkiksi ympäristölainsäädännön kiristyminen, energiapoliittiset muutokset tai polttoaineverotuksen kehitys, voi vaikuttaa merkittävästi toimintaedellytyksiin tai kustannuksiin. Aspo seuraa jatkuvasti sääntelyn kehittymistä ja pyrkii kehittämään liiketoimintaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti, jotta sääntelymuutosten mahdollisesti aiheuttamat investointitarpeet voidaan hallita.

MAAILMAN VÄHÄPÄÄSTÖISIMMÄT IRTOLASTILAIVAT

Aspon tytäryhtiö ESL Shippingin liiketoiminnan ympärillä on paljon ympäristöön liittyvää keskustelua. Uskomme, että automaatioon ja ympäristötehokkuuteen perustuvat ratkaisut ovat ainoa tie kehittää merenkulkualaa, ja viimeisen kahdeksan vuoden aikana olemme investoineet ESL Shippingiin 200 miljoonaa euroa. Osana tätä investointiohjelmaa uudet, maailman vähäpäästöisimmät irtolastilaivat ms Viikki ja ms Haaga aloittivat liikennöinnin Itämerellä syksyllä 2018.

Laivojen suunnittelu käynnistettiin viisi vuotta sitten. Molemmissa laivoissa on hyödynnetty uutta teknologiaa, joista yksi keskeisimmistä on nesteytetyn maakaasun (LNG) käyttö laivan pääkoneessa, kolmessa apukoneessa ja lämmityskattilassa. 160-metriä pitkät ja 25 600 dwt:n alukset tuottavat yli 50 prosenttia vähemmän hiilidioksidia kuin edellisen sukupolven aluksemme. Alusten ympäristöjalanjälkeä pienentävät useat uraauurtavat ratkaisut, joilla päästöt ja energiankulutus on pyritty minimoimaan. Innovaatioiden ansiosta molemmat alukset täyttävät jo nyt vuoden 2025 ympäristövaatimukset.

Ms Viikki ja ms Haaga on suunniteltu Suomessa ja eurooppalaisten laitetoimittajien osuus on noin 60 prosenttia alusinvestoinnin arvosta. Molemmat laivat rakennettiin Jinlingin telakalla Kiinassa. Telakalta laivat matkasi-

UUDET LAIVAT TUOTTAVAT

50 % VÄHEMMÄN CO_2-PÄÄSTÖJÄ JA

98 % VÄHEMMÄN PIENHIUKKASPÄÄSTÖJÄ

Omaan toimintaan liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan hyvällä ympäristöjohtamisella. Ympäristönsuojelu on Itämeren herkässä ekosysteemissä operoivalle ESL Shippingille keskeinen arvo. Varustamolla on oma ympäristöjohtamisjärjestelmä, ja sille on myönnetty ISO 14001 -ympäristösertifikaatti.

Vuonna 2018 ESL Shipping kirjasi 4 (vuonna 2017: 5) ympäristön laatupoikkeamaa eri syistä satamakäyntien yhteydessä tapahtuneista lievistä öljyvahingoista. Kaikki öljyvahingot käsiteltiin asianmukaisesti eivätkä ne aiheuttaneet seuraamuksia tai viranomaisten jatkotoimia. Yksi vahinko aiheutui, kun tankkausletkun vahingoittumisen vuoksi alle 20 litraa polttoainetta valui laiturille, josta se kerättiin pois asianmukaisesti. Toisessa tilanteessa huomattiin pieniä roiskeita puskijan ja proomun välissä kulkevan polttoaineletkun alla. Letku vaihdettiin uuteen ja epäpuhdas lumi kerättiin pois ennen kuin mereen pääsi polttoainetta. Kolmannessa tapauksessa muutamia litroja jäteöljyä valui laivan kannelle, mistä se siivottiin pois. Neljännessä tapauksessa huomattiin pieni hydrauliikkaöljyn vuoto lastiruuman luukusta. Miehistön nopea toiminta rajasi vahingon ja mereen valui alle litra öljyä. Yhteensä ESL Shippingin alukset tekivät vuoden aikana lähes 2 800 satamakäyntiä (AtoB@C Shippingin käynnit sisältyvät 1.9.2018 alkaen).

Telko on sitoutunut eurooppalaiseen kemikaalikaupan vastuuohjelmaan (Responsible Care – vastuu huomisesta), joka velvoittaa ympäristöasioiden huomioon ottamiseen liiketoiminnassa.

lue lisää
Responsible Care -ohjelmasta

vat Japaniin, josta ne saapuivat Suomeen raaka-ainelastissa pohjoista merireittiä eli Koillisväylää pitkin. Koillisväylän käyttö lyhensi matkaa Panaman kanavan kautta kulkevaan merireittiin verrattuna kolme viikkoa ja vähensi päästöjä yli 40 prosenttia.

Sitoutuminen varmennetaan säännöllisesti ulkoisella SQAS/ESAD (Safety & Quality Assessment System/European Single Assessment Document) -arvioinnilla.

lue lisää
arvioinnista

Osana ympäristöjohtamista Telko suorittaa varastoauditointeja kumppaneilleen. Vuonna 2018 tehtiin auditointeja Latviassa, Kazakstanissa, Ukrainassa, Venäjällä ja Valko-Venäjällä.

Auditointien seurauksena kahdelle varastolle annettiin suositus päällystää piha-alueiden päällystämättömiä osia, joille säilytetään tai kuljetetaan kemikaalipakkauksia. Pakkausten säilyttäminen ja kuljettaminen päällystämättömällä piha-alueella lisää riskiä, että kemikaaleja voisi päästä imeytymään maaperään vuodon tai onnettomuuden seurauksena. Suositusten toteutumista seurataan jatkokäynneillä. Muutamilla varastoilla havaittiin puutteita yhteensopimattomien kemikaalien säilytyksessä. Varastoille annettiin ohjeet keskenään reagoivien aineiden pakkausten järjestämisestä turvallisemmin. Ohjeiden noudattaminen todennetaan seurantakäynneillä. Lisäksi päätettiin laatia Telkon yleiset ohjeet varastointiturvallisuudesta, jotka jaetaan vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä kaikille Telkon varastoille.

Oman toiminnan ympäristövaikutusten pienentämisessä avainasemassa ovat energian ja raaka-aineiden käytön vähentäminen. Varustamona ESL Shippingille merkittävimmät ympäristönäkökulmat liittyvät laivaston energiatehokkuuden parantamiseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen esimerkiksi alusten kulkunopeutta ja polttoaineen kulutusta optimoimalla. ESL Shipping on tehnyt merkittäviä investointeja ympäristötehokkuutensa parantamiseen ja osana tätä liikennöinnin aloittivat uudet, maailman vähäpäästöisimmät irtolastilaivat ms Viikki ja ms Haaga. Vuonna 2018 kehitettiin myös aluksilla syntyvien jätemäärien mittausta. Seuraavaksi ESL Shipping valmistautuu investoimaan painolastivesien käsittelyyn tulossa olevan sääntelyn edellyttämällä tavalla.

Ostetun energian määrä, pois lukien polttoaineet, väheni selvästi ESL Shippingissä,

PAREMPI MATERIAALIKIERRON TEHOKKUUS VÄHENTÄÄ HÄVIKIN MÄÄRÄÄ

JÄTTEET - LEIPURIN[1]

tonnia	2018	2017	2016	Muutos[3], %
Hyödynnetty jäte	**88,78**	75,70	58,51	17,3
osuus kokonaismyynnistä[2]	**0,73**	0,62	0,52	18,7
Kaatopaikkajäte	**298,36**	300,74	385,23	-0,8
osuus kokonaismyynnistä[2]	**2,46**	2,45	3,42	0,4
Energian käyttö	**42,49**	54,38	40,79	-21,9
osuus kokonaismyynnistä[2]	**0,35**	0,44	0,36	-20,9

[1] Ei sisällä koekahviloita eikä G'lato Fresco -gelateriaa
[2] Osuus kokonaismyynnistä esitetty jäte tonni per miljoona EUR
[3] Muutos 2017–2018

RUOKAHÄVIKKI RASITTAA TALOUTTA JA YMPÄRISTÖÄ

Leipurin tavoitteena on pienentää ympäristöjalanjälkeään ruokahävikin ja jätteiden minimoimisen kautta. Ruokahävikki eli turhaan tuotettu ruoka on ongelma ympäristölle, sillä se synnyttää turhia kasvihuonepäästöjä. Ravitsemusalan palvelut tuottavat noin 20 prosenttia suomalaisesta ruokahävikistä. Pois heitetty ruoka on rasite myös yrityksen taloudelle.

Leipurin seuraa tarkkaan koko toimitusketjun aikana aiheutunutta ruokahävikkiä ja pyrkii analysoimaan hävikin syitä.

Hieman yli puolet Leipurin ruokahävikistä syntyy omassa varastossa vanhentuneiden tuote-erien hävittämisestä. Tavallisin syy tuote-erän vanhenemiseen on väärin arvioitu kysyntä, varsinkin uusien tuotteiden, sesonkituotteiden ja päiväykseltään lyhyiden tuotteiden osalta. Riskiä lisää osalla tuotteista niiden toimittajien suuri minimivalmistuserä suhteessa menekkiin.

Hieman yli neljännes hävikistä aiheutuu varaston ja kuljetusten aikaisten käsittelyvirheiden aiheuttamien pakkausten rikkoontumisista.

LEIPURIN HÄVIKKI PIENENI NOIN

10 %

Telkossa, Kaukossa ja muussa toiminnassa. Leipurin raportoima ostetun energian määrä kasvoi vuonna 2018, kun energian raportointitapa tarkentui useammassa toimintamaassa. Yhteensä Aspo-konsernin ostettu energia pois lukien polttoaineet vuonna 2018 oli 5 707 MwH (5 033). ESL Shippingin laivaston merkittävä kasvu sekä yritysostoin että uusien laivojen myötä kasvatti selvästi rikki- ja hiilidioksidipäästöjä.

Käytettyjen raaka-aineiden vähentäminen säästää resursseja. Pienemmät varastointitarpeet vaikuttavat myös energian käyttöön. Siksi sekä Telko että Leipurin ovat ympäristötyössään keskittyneet parantamaan materiaalikierron tehokkuutta ja sitä kautta vähentämään hävikin määrää. Huomiota kiinnitetään jätteiden määrään ja käsittelyyn. Leipurin tuottaman jätteen määrä on pienentynyt jo vuodesta 2016 ja vuonna 2018 Leipurin onnistui kasvattamaan hyödynnetyn jätteen määrää 17,3 % edellisvuodesta.

Oman toiminnan ympäristövaikutusten vähentämisen lisäksi Aspon yhtiöt tarjoavat ratkaisuja, jotka auttavat asiakkaita kantamaan ympäristövastuutaan. Esimerkiksi Kaukon liikkuvan tietotyön ratkaisut auttavat asiakkaita tehostamaan prosessejaan esimerkiksi optimoimalla ajoreittejä ja näin pienentämään ympäristökuormitusta. Monilla laitteilla, kuten Toughbookeilla ja Toughpadeilla, on varsin pitkä elinkaari, mikä osaltaan pienentää tuotteiden ympäristövaikutuksia. Ympäristöystävälliset tuotteet ja palvelut, kuten aurinkosähköratkaisut ja ilmalämpöpumput, puolestaan vähentävät hiilidioksidipäästöjä ja parantavat energiatehokkuutta.

Telko puolestaan haluaa olla mukana uudistamassa muovien kiertotaloutta ja tarjota asiakkailleen kestäviä vaihtoehtoja esimerkiksi uusilla green-tuotteillaan. Lisäksi Telko auttaa asiakkaita näiden uusien tuotteiden käyttämisessä. Tällaiset tuotteet ovat pääosin kierrätettyä muovia tai tuotteita, jotka sisältävät huomattavia määriä kierrätettyjä materiaaleja, tai ovat osin tai kokonaan biopohjaisia ja/tai biohajoavia. Kestävän kehityksen mukaisilla kemikaalituotteilla on puolestaan selkeä ympäristönsuojelullinen näkökulma, kuten esimerkiksi kemikaali- ja öljyvuotojen torjuntatuotteet. Vuonna 2018 kestävyysnäkökulmat huomioon ottavan green-tuotevalikoiman osuus Telkon liikevaihdosta oli 1,2 % (1,5). Esimerkiksi imeytys- ja vuodontorjuntatuotteiden myynti kasvoi, mutta kokonaisuutena green-tuotteiden osuuden kehitystä hidastivat haasteet tuotteiden saatavuudessa sekä muun tuotevalikoiman nopeampi kasvu. Tuotevalikoimaa kehitetään jatkuvasti kestävän kehityksen näkökulmat huomioon ottaen.

Kolmas toistuva syy hävikkiin liittyy väärän tuotteen tai tuote-erän toimitukseen, oli sitten syynä asiakkaan ajatusvirhe, virhe tilauksen tallennuksessa tai rivin keräilyssä varastosta.

Hävikin pienentäminen on yksi Leipurin avaintavoitteista ja sen toteutumista seurataan kuukausittain. Vuonna 2018 hävikkiä saatiin pienennettyä noin 10 % parantamalla varaston kiertonopeutta seitsemällä päivällä, täsmentämällä käsittelyohjeita ja parantamalla seurantaa.

Vuonna 2019 oston, myynnin ja logistiikan tavoitteena on vähentää hävikkiä vähintään 25 %:lla sekä parantaa jätteen hyötykäyttöä lisäämällä rehuksi käytettävän ja kierrätettävän jätteen osuutta.

SOSIAALINEN VASTUU

Aspon toimintaa vastuullisena työnantajana ohjaavat konsernin eettiset ohjeet ja henkilöstöhallinnon ja henkilöstön kehittämisen periaatteet. Aspo kunnioittaa työntekijöiden yhdistymisvapautta ja noudattaa kunkin toimintamaan paikallista työlainsäädäntöä. Telkon toiminnassa seurataan lisäksi Euroopan kemikaalijärjestö FECC:n eettisiä periaatteita ja Kauko on laatinut omat toimintaohjeet henkilöstölleen.

lue lisää
FECC:n periaatteista

Merkittävimmät sosiaaliset riskit liittyvät työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteutumiseen sekä henkilöstön saatavuuteen ja sitoutuneisuuteen. Leipurin toiminnassa korostuu lisäksi vastuullisuus tuoteturvallisuudesta ja laadusta. Toteutuessaan sosiaaliseen vastuuseen liittyvät riskit voivat vaikuttaa Aspon tai sen liiketoimintojen maineeseen tai kilpailukykyyn.

Monialayhtiön henkilöstön työympäristöt vaihtelevat lastialuksista kemikaalivarastoihin. Työympäristön turvallisuus on ensiarvoisen tärkeää Aspolle. Tavoitteena on, että työssä sattuvia tapaturmia ei tapahtuisi.

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi ja luokituslaitos DNV GL ovat auditoineet ja sertifioineet ESL Shippingin toiminnot ja alukset kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n turvallisuusjohtamissäännöstön mukaisesti. Laivojen turvallisen operoinnin lisäksi säännöstö luo standardit päästöjen ehkäisemiseen. ESL kerää sisäisesti tietoa läheltä piti -tilanteiden ja onnettomuuksien tarkastelemiseksi ja ehkäisemiseksi. Turvallisuuden varmistamiseksi laivojen henkilöstön mahdollista päihteiden käyttöä valvotaan säännöllisesti ennalta ilmoittamattomilla kontrolleilla. Vuonna 2018 tuli ilmi neljä tapausta (yksi tapaus vuonna 2017), jossa varustamon päihdepolitiikkaa oli rikottu. Meriturvallisuus ei näiden tapausten johdosta vaarantunut. Kolme tapauksista johti työsuhteen päättymiseen. Tapaukset ovat osoittaneet seurantajärjestelmän toimivuuden alusturvallisuuden vaarantumatta.

Henkilöstön saatavuuteen ja sitoutuneisuuteen Aspo vaikuttaa mm. edistämällä työntekijöiden ammatillista kehittymistä kaikilla organisaatiotasoilla, luomalla kannustavaa työilmapiiriä ja huolehtimalla työhyvinvoinnista. Työntekijöiden tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan vuosittaisella ilmapiirikartoituksella. Vuonna 2018 työtyytyväisyys nousi neljässä viidestä mitattavasta kategoriasta ja oli hyvällä tasolla. Koettuun johtamisen laatuun vaikuttavat mm. säännölliset kehityskeskustelut, joiden piirissä vuonna 2018 oli 100 % (99 %) henkilöstöstä. Vuonna 2018 kehityskeskusteluihin osallistui koko maahenkilöstö. ESL Shippingin merihenkilöstölle on oma järjestelmä kehityskeskustelujen pitämisestä.

Työhyvinvoinnista huolehditaan järjestämällä mahdollisimman hyvät fyysiset ja henkiset työolosuhteet. Tärkeässä roolissa ovat esimerkiksi ehkäisevät toimenpiteet ja joustavat työjärjestelyt. Aspo-tasolla keskimääräinen työura vuonna 2018 oli 7,00 vuotta (8,54). Työsuojelulla pyritään henkilöstön fyysiseen ja psyykkiseen työkykyyn ja sitä kautta hyvään elämänlaatuun. Tällä on suora yhteys yrityksen menestykseen ja kannattavuuteen. Suomessa työsuojeluasioita käsittelee konsernitasolla työsuojelutoimikunta. Aspossa pidettiin vuonna 2018 kaksi työsuojelutoimikunnan kokousta (kaksi kokousta vuonna 2017). Lisäksi pidettiin toimipaikkakohtaisia kokouksia. Lisäksi jokaisella ESL Shippingin aluksella on laivan

TYYTYVÄISYYS OMAAN TYÖHÖN JA ESIMIEHEEN KASVOI EDELLEEN VUONNA 2018.

MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ ON ASPON TÄRKEIN VOIMAVARA

Aspo-konsernin tärkein resurssi on sen työntekijät. Henkilöstötoiminnan periaatteena on, että kaikilla työntekijöillä on oltava mahdollisuus työskennellä innostavassa ja motivoivassa ilmapiirissä.

Kaikki työntekijät läpi koko konsernin ovat omalta osaltaan vastuussa hyvinvoinnin edistämisestä kannustamalla ja tukemalla kollegoitaan. Kaikilla työntekijöillä on myös oikeus hyvään johtamiseen ja asianmukaiseen kohteluun esimiesten, alaisten ja työtovereiden taholta. On selvää, että syrjintä tai kiusaaminen rodun, ihonvärin, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän tai jonkin muun asian perusteella on ehdottomasti kielletty.

Työympäristön kehittämiseksi on asetettu yhteisiä tavoitteita ja ohjelmia. Yksi tärkeimmistä työntekijöiden hyvinvointiin liittyvistä tekijöistä on työturvallisuus: terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita ei missään tapauksessa saa laiminlyödä kustannussäästöjen tai voiton tavoittelun nimissä, etenkään aluksilla tai kemikaaleja, muita raaka-aineita tai elintarvikkeita sisältävissä varastoissa. Työturvallisuutta kehittävät toimenpiteet lähtevät ”arkisista” koulutuksista kuten liukkaan kelin ajoharjoittelusta syksyllä 2018, mutta suunnitteilla on myös esimerkiksi matkustusturvallisuuteen liittyvä koulutus vuodelle 2019. Tämä tulee antamaan paljon matkustaville tietoa muun muassa terveydestä, rikosuhista ja terrorismista.

Henkilöstöä myös kannustetaan antamaan palautetta yhtiön periaatteiden toimivuudesta kehityskeskusteluissa

TYÖNTEKIJÖIDEN SITOUTUMINEN JA TYÖTYYTYVÄISYYS OLENNAISINTA ASPON VASTUULLISUUDESSA SIJOITTAJIEN MIELESTÄ.

koko henkilöstöstä koostuva työsuojelutoimikunta, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa.

Suuri osa vuosittaisesta koulutuksesta järjestetään kussakin liiketoiminnossa niiden omien erityspiirteiden mukaisesti. Esimerkiksi Leipurin linjastojen asennus- ja korjaustöiden parissa työskentelevillä on erikoiskoulutus ja ESL Shippingissä henkilöstöä koulutetaan kansainvälisen STCW-standardin mukaisesti. Vuonna 2018 varustamolla oli 332 koulutuspäivää (264). Leipurin puolestaan investoi merkittävästi myyntiorganisaationsa kouluttamiseen ratkaisumyynnin kasvattamiseksi.

Elintarvikealalla toimivan Leipurin kannalta ruokaväärennökset, heikkolaatuiset tuotteet ja kuluttajiin kohdistuvat terveydelliset haitat kuten allergeenikontaminaatiot ovat merkittäviä riskejä, joiden hallintaan yhtiöllä on vakiintuneet prosessit ja toimintamallit. Leipurin arvioi tuoteturvallisuutta uhkaavia riskejä säännöllisesti päivitettävän riskianalyysin avulla. Aukoton eräseuranta mahdollistaa toimitusten tunnistamisen ja palauttamisen tarpeen mukaan. Leipurin toiminta auditoidaan asiakkaiden, elintarvikeviranomaisten ja ulkoisten auditoijien toimesta useita kertoja vuodessa. Suomessa Leipurilla on muutosten ja riskien hallintaan, toiminnan jatkuvaan kehittämiseen painottuva ISO 9001:2015 -sertifioitu laatujärjestelmä. Laatujärjestelmää syvennetään erityisesti tuoteturvallisuuden osalta. Tavoitteena on sertifioida laatujärjestelmät kaikissa toimintayksiköissä.

Aspolla on myös laajempi merkitys niihin yhteisöihin, joissa se toimii. Kehittyvillä markkinoilla Aspo haluaa erityisesti edistää hyviä toimintatapoja. Kaukon ydintoimintaan puolestaan kuuluu suomalaisen yhteiskunnan kannalta kriittisten toimintojen tukeminen tehokkuutta edistävillä, luotettavilla ratkaisuilla. Kauko on mukana digitalisoimassa viranomaisten työtä ja parantamassa tehokkuutta tärkeillä toimialoilla, kuten raide-, tie- ja lentoliikenteessä, terveydenhuollossa ja jätehuollossa. ESL Shipping puolestaan on merkittävä merikuljetusten järjestäjä ja tärkeä osa Suomen huoltovarmuuden turvaamista, sillä merikuljetusten osuus Suomen tuonnista on 80 % ja viennistä 90 %. ESL Shippingillä on myös tärkeä rooli suomalaisessa merenkulun koulutuksessa. Vuosittain varustamon laivoilla harjoittelee kymmeniä tulevia merimiehiä. Vuonna 2018 laivoilla opintoihin kuuluvia harjoitteluja suoritti 90 opiskelijaa (101).

ja työtyytyväisyyskyselyissä. Tavoitteeksi on asetettu, että kyselyssä ei olisi yhtään tason 1–2 vastausta (skaala on 1–5).

Henkilöstön tyytyväisyys omaan työhön, liiketoiminta-alueeseen ja Aspo-konserniin on parantunut jatkuvasti. Henkilöstön tyytyväisyys Aspo-konserniin kasvoi vuonna 2018 ja oli 4,24 (4,17) asteikolla 1–5. Sitoutuneisuudesta kertovat myös pitkät työurat – lähes 30 prosenttia henkilöstöstä on ollut palveluksessa yli 10 vuotta ja kymmenillä työntekijöillä on yli 30 vuoden ura Aspossa.

IHMISOIKEUDET

Aspo on sitoutunut noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, sellaisina kuin ne on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja YK:n liike-elämää ja ihmisoikeuksia ohjaavissa periaatteissa. Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan. Kaikissa työsuhteissa noudatetaan soveltuvia paikallisia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat muun muassa työaikoja, korvauksia, mahdollisuuksia kehittyä, ihmisoikeuksia sekä työolosuhteita.

Aspossa on käytössä ilmiantokanava muun muassa mahdollisten ihmisoikeusrikkomusten ilmoittamiseksi. Ilmiantokanavan ilmoitukset tulevat konsernin lakiasiainjohtajalle ja ne käsitellään Aspon hallituksessa. Vuonna 2018 ilmiantokanavan kautta ei tullut tietoon vahvistettuja rikkomuksia. Vertailuvuonnakaan ilmiantokanavan kautta ei tullut vahvistettuja rikkomuksia, mutta henkilöstöhallinnon tietoon tuli yksi syrjintätapaus, joka käsiteltiin asianmukaisesti.

Ilmiantokanavasta kerrotaan henkilöstölle muun muassa eettisten ohjeiden Code of Conduct -koulutuksen yhteydessä. Lisäksi ilmapiirikartoituksessa selvitetään, onko henkilöstö tietoinen kanavasta. Vuoden 2018 kartoituksessa 92 % vastaajista (76 %) ilmoitti olevansa tietoinen konsernin sisäisestä ilmiantomenettelystä mahdollisissa väärinkäytöstilanteissa. Tavoitteena on, että koko henkilöstö on tietoinen ilmiantokanavasta ja motivoitunut käyttämään sitä, mikäli havaitsee eettisten ohjeiden vastaista toimintaa tai muita epäkohtia.

92 %
HENKILÖSTÖSTÄ TIETÄÄ, MITEN ILMOITTAA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Aspon eettiset ohjeet kieltävät ehdottomasti työntekijöiden syrjinnän rodun, ihonvärin, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, kansallisuuden, iän tai jonkin muun asian perusteella.

Myös Aspolle tärkeää tasa-arvon toteutumista selvitetään ilmapiirikartoituksessa. Mielikuva tasa-arvon toteutumisesta on hyvä: esimerkiksi kysyttäessä 'Kohdellaanko miehiä ja naisia tasa-arvoisesti' tulokseksi asteikolla 1–5 saatiin 4,39 (4,53).

Aspon käytössä olevat prosessit estävät lapsityövoiman, pakkotyövoiman tai sidotun työvoiman käytön konsernin omassa toiminnassa. Konsernin toimitusketjuissa on tunnistettu mm. ihmiskaupan riskin vakavuus, ja raaka-ainekaupan osalta esimerkiksi ns. konfliktimineraaleihin liittyvät ihmisoikeusloukkaukset. Uusia toimittajia valitessaan Aspon liiketoiminnat tarkastelevat ihmisoikeuksien lisäksi ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä näkökulmia. Vuoden 2018 aikana kaikissa Aspon liiketoiminnoissa lanseerattiin eettinen ohjeistus tavaran- ja palvelun toimittajille (Supplier Code of Conduct) asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi.

Iso osa ESL Shippingin, Telkon ja Kaukon kumppaneista on merkittäviä, usein kansainvälisiä toimijoita, joiden kanssa yhteistyötä on tehty pitkään ja joilla on omat vakiintuneet vastuullisen toimitusketjun hallintaan liittyvät prosessit. Leipurilla puolestaan on laaja verkosto kumppaneita, yli 550 toimittajaa, joista monet ovat pienempiä, paikallisia toimijoita. Erilaisten toimitusketjujen seurantaa Aspon liiketoiminnoissa parannetaan jatkuvasti. Uusien toimittajien arvioinnin lisäksi Telko on tehnyt työturvallisuus-, laatu- ja ympäristöauditointeja käyttämilleen varastoille. Vuonna 2018 Telko käynnisti myös vastuullisuusauditointien pilottiprojektin. Suunnitelmissa vuodelle 2018 olleet toimitusketjussa tehtävät on site -auditoinnit toteutuvat vasta vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Projektin kokemusten perusteella Telko kehittää tarkoituksenmukaisen prosessin toimittajien vastuullisuusauditointeja varten. Myös Leipurin aikoo keskittyä vuonna 2019 olemassa olevien toimittajien auditoinnin kehittämiseen.

MENESTYS RAKENTUU AVOIMELLE VUOROVAIKUTUKSELLE

Avoin vuorovaikutus, sopimusten noudattaminen ja molemminpuolinen luottamus ovat tärkeitä tekijöitä niin Telkon kuin sen alihankkijoiden menestykselle. Telko laati kumppaneilleen eettisen ohjeiston (Supplier code of conduct) vuonna 2018, ja edellyttää alihankkijoiltaan sen noudattamista.

Vuonna 2018 useissa maissa tehtiin auditointeja Telkon käyttämissä varastoissa. Haastatteluun ja havainnointiin perustuvien käyntien tuloksena tehtiin pieniä löydöksiä, joista on jo huomautettu kumppaneita. Suositusten ja ohjeiden toteutuminen todennetaan seurantakäynneillä. Auditoinneista saatuna oppina laaditaan kaikille varastoille kemikaaliturvallisuusohjeistus.

Telko kehittää parhaillaan vastuullista toimitusketjun hallintaa. Vastuullisuusauditointeja varten rakennetaan prosessia, joka perustuu vuonna 2019 tehtävistä on site -auditoinneista kertyviin kokemuksiin. Keskeisimpiä osa-alueita ovat korruptio ja lahjonta, ympäristö, ihmisoikeudet, työterveys ja turvallisuus sekä viranomaismaksut ja verot.

Tehokkain keino korruption ehkäisemiseksi on, että riskit otetaan huomioon jo toimittajavalinnassa. Toimitusketjun vastuullisuutta kehitetään myös siten, että asiaa pidetään aktiivisesti esillä, esimerkiksi vaatimalla toimittajilta Code of Conduct -suunnitelmaa. Lisäksi pyydetään tietoja siitä, miten toimittajat valvovat omia alihankkijoitaan. Eettisten ohjeiden noudattamista valvotaan myös compliance-tarkistuksilla, jotka sisältävät tietoa muun muassa lahjonnasta, sanktioista, kilpailukysymyksistä, eturistiriidoista

KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

Aspo tiedostaa toimivansa markkinoilla, joissa korruptio on Transparency Internationalin mukaan yleistä. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi Venäjä ja Ukraina. Väärinkäytösten estämiseksi Aspon liiketoiminnoissa käteisen rahan käyttö on minimoitu. Aspon sisäinen tarkastus ja lakiasiat tekevät liiketoiminnoissa tarkastuksia vuosisuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 sisäinen tarkastus havaitsi epäselvyyksiä Rauman tullivaraston laajentamisen yhteydessä: varasto oli otettu käyttöön ennen tarvittavia hyväksymisiä. Tapaus käsiteltiin ja sisäisiä ohjeistuksia tarkennettiin.

100 %

HENKILÖSTÖSTÄ SUORITTI CODE OF CONDUCT KOULUTUKSEN

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan. Code of Conduct -koulutus sisältää myös korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastaa tunnistamaan epäilyttävät tilanteet ja epäeettisinä pidettävät toimintatavat. Telkolla on myös käytössä lahjontaa koskevat tarkemmat ohjeistukset ja lisäksi se noudattaa Euroopan kemikaalijärjestö FECC:n eettisiä ohjeita.

Tärkein työkalu korruption ja lahjonnan vastaisessa toiminnassa on vastuullinen toimitusketjun hallinta. Asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi Aspo on laatinut vuonna 2018 kaikissa liiketoiminnoissaan eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille sekä aloittanut käytännön työtä ohjaavien compliance-käsikirjojen laatimisen kullekin liiketoiminnolle. Lisäksi esimerkiksi Telko ja ESL Shipping tekevät toimittajien riskiarviointeja. Leipurin tavoitteena puolestaan on uuden laatujärjestelmän kautta terävöittää entisestään korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä toimittajakriteerejään.

Vuonna 2018 paljastui kaksi petosepäilyä. Ensimmäinen epäily ehdittiin käsitellä vuoden aikana. Tutkinta osoitti väärinkäytöksen tapahtuneen ja johti yhden henkilön irtisanomiseen ESL Shippingissä. Toisen epäilyn perusteellinen tutkinta on vielä kesken. Aspon ilmiantokanavan kautta ei ilmennyt vuonna 2018 tai vertailuvuonna korruptioon tai lahjontaan liittyviä vahvistettuja rikkomuksia.

ja ilmiantokanavan käytöstä. Esimerkiksi Kiinassa Telkon henkilökuntaan kuuluva ostaja tarkastaa toimittajien toimintaa.

Yksi merkittävä osa-alue kaikissa Telkon kumppanuuksissa on ihmisoikeudet. Alihankkijoiden tulee noudattaa kansainvälisiä ihmisoikeuslakeja sekä kohdella kaikkia työntekijöitään tasa-arvoisesti ja kunnioittavasti. Myös lapsityövoiman käyttöön ja pakkotyön eri muotoihin on nollatoleranssi.

Avoimesta vuorovaikutuksesta kertoo, että myös asiakkaat vaativat Telkoa noudattamaan heidän Code of Conduct -vaatimuksiaan, ja he myös auditoivat Telkoa eettisistä asioista. Kahdensuuntainen yhteistyö parantaa koko toimitusketjun eettisen toiminnan kehittymistä.

VASTUULLISUUDEN KEHITTÄMINEN JA RAPORTOINTI

Aspo on sitoutunut kartoittamaan kansainvälisesti hyväksyttyjen tarkastusmenetelmien mukaisesti toimintansa vastuullisuuden tasoa sekä toimintaan liittyviä riskejä ja vastuita. Vastuullisen liiketoiminnan kehittämistä tehdään yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Osana vastuullisuuden kehittämistä Aspo toteutti vuoden 2018 lopussa sijoittajille suunnatun kyselyn olennaisten vastuullisuusteemojen selvittämiseksi. Kyselyn tuloksia päästään hyödyntämään vuonna 2019.

Vuonna 2018 Aspon hakemus liittyä YK:n Global Compact -aloitteeseen (allekirjoittajatasolle) hyväksyttiin ja Aspo sitoutui näin omaksumaan, tukemaan ja toteuttamaan omassa vaikutuspiirissään aloitteen kymmentä ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin sekä ympäristöön ja lahjonnanvastaiseen toimintaan liittyvää perusarvoa.

Aspo raportoi vuosittain edistymisestään Global Compact -periaatteiden toteuttamisessa osana tätä Suomen Kirjanpitolain ja EU 2014/95/EU-direktiivin vaatimusten mukaista selvitystä muista kuin taloudellisista tiedoista. Aspon hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa nämä tiedot vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Tytäryhtiöistä Telko ja ESL Shipping laativat lisäksi omat vastuullisuusraporttinsa.

Helsingissä, 27. helmikuuta 2019

ASPO OYJ

Hallitus **Toimitusjohtaja**

VASTUULLISUUSDATA, TAULUKOT

Raportointijakso on kalenterivuosi 2018. Raportointi kattaa lähtökohtaisesti koko Aspo-konsernin. Poikkeukset rajauksissa on merkitty indikaattorien yhteyteen.

Henkilöstölukujen raportointia on vuonna 2018 täsmennetty, jotta se olisi yhdenmukaisempi muun konserniraportoinnin kanssa. Henkilöstömäärä raportoidaan nyt vuoden lopun tilanteen mukaisesti. Vertailuvuosien lukuja ei ole muutettu täsmennettyä raportointikäytäntöä vastaavaksi. Vertailuvuosien henkilöstöluvut sisältävät kaikki vuoden aikana työsuhteessa olleet henkilöt. Vastuullisuusraportissa henkilöstölukuihin sisältyy kaikki työsuhteessa olevat, mukaan lukien pitkät poissaolot. Henkilöstölukuihin on lisätty myös ESL Shippingin syksyllä 2018 ostaman AtoB@C Shippingin laivojen vuokralla oleva merihenkilöstö niiden laivojen osalta, jotka ovat yhtiön omistuksessa. Tilinpäätöksessä henkilöstömäärään ei sisälly vuokratyöntekijöitä, vaan ainoastaan Aspo-konsernin oma henkilöstö, ja henkilöstöluvuissa raportoidaan vain työssäkäyvien määrä.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ MARKKINA-ALUEITTAIN[1]

	ESL Shipping[2]			Leipurin			Telko		
	2018	**2017**	**2016**	**2018**	**2017**	**2016**	**2018**	**2017**	**2016**
Suomi[3]	**262**	236	226	**100**	108	87	**50**	64	58
Skandinavia[3]	**69**	–	–	**–**	–	–	**27**	23	23
Baltia	**–**	–	–	**49**	50	49	**33**	31	28
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	**–**	–	–	**171**	212	201	**161**	169	176
Muut maat	**1**	–	–	**10**	14	15	**25**	32	32

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2018	**2017**	**2016**	**2018**	**2017**	**2016**	**2018**	**2017**	**2016**
Suomi[3]	**33**	47	46	**25**	26	25	**470**	481	442
Skandinavia[3]	**–**	–	–	**–**	–	–	**96**	23	23
Baltia	**–**	–	–	**–**	–	–	**82**	81	77
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	**–**	–	–	**–**	–	–	**332**	381	377
Muut maat	**1**	13	15	**–**	–	–	**37**	59	62

[1] Tilanne 31.12.
[2] ESL Shippingin syksyllä 2018 ostaman AtoB@C Shippingin laivojen merihenkilöstö raportoidaan omistuksessa olevien laivojen osalta.
[3] Sisältää merihenkilöstön.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖNTEKIJÄKATEGORIAN MUKAAN[1]

	ESL Shipping[2]			Leipurin			Telko		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Toimihenkilöt	**35**	21	17	**211**	272	262	**250**	256	256
Esimiehet	**–**	3	3	**38**	20	8	**17**	18	19
Johtajat	**8**	3	3	**20**	26	25	**20**	25	22
Työntekijät	**3**	6	4	**61**	66	57	**9**	20	20

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Toimihenkilöt	**24**	47	41	**19**	19	19	**539**	615	595
Esimiehet	**5**	3	4	**3**	2	2	**63**	46	36
Johtajat	**–**	4	6	**3**	4	4	**51**	62	60
Työntekijät	**5**	6	10	**–**	1	–	**78**	99	91

[1] Tilanne 31.12.
[2] Ei sisällä merihenkilöstöä.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖSOPIMUSTYYPIN MUKAAN[1]

	ESL Shipping			Leipurin			Telko		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Henkilöstömäärä	**332**	236	226	**330**	384	352	**296**	319	317
Kokoaikainen	**45[2]**	33[2]	27[2]	**316**	364	332	**290**	313	316
Osa-aikainen	**1[2]**	–[2]	–[2]	**14**	20	20	**6**	6	1

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Henkilöstömäärä	**34**	60	61	**25**	26	25	**1 017**	1 025	981
Kokoaikainen	**34**	60	61	**22**	23	22	**707[2]**	793[2]	758[2]
Osa-aikainen	**–**	–	–	**3**	3	3	**24[2]**	24[2]	24[2]

[1] Tilanne 31.12.
[2] Ei sisällä merihenkilöstöä.

Yritysosto ja uusien laivojen käyttöönotto kasvatti ESL Shippingin henkilöstömäärää. Liiketoimintojen lopetukset ja myynnit puolestaan laskivat henkilöstömäärää muissa liiketoiminnoissa.

SUKUPUOLIJAKAUMA[1]

	ESL Shipping			Leipurin			Telko			Kauko		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Naiset	**35**	21	21	**198**	228	202	**160**	162	162	**7**	14	12
Miehet	**297**	215	205	**132**	156	150	**136**	157	155	**27**	46	49

	Muu toiminta			Aspon ja liiketoimintojen hallitukset			Yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Naiset	**14**	13	13	**5**	8	6	**419**	446	416
Miehet	**11**	13	12	**10**	11	13	**613**	598	584

[1] Tilanne 31.12.

IKÄJAKAUMA[1]

	ESL Shipping			Leipurin			Telko		
	2018[2]	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
> 24	**9**	15	13	**17**	20	4	**6**	9	2
25–39	**103**	82	78	**154**	173	164	**137**	157	162
40–54	**107**	96	97	**126**	141	135	**119**	123	121
55 <	**56**	43	38	**33**	50	49	**34**	30	32

	Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
> 24	**1**	2	6	**–**	–	–	**33**	46	25
25–39	**6**	13	13	**6**	6	3	**406**	431	420
40–54	**19**	35	34	**10**	10	11	**381**	405	398
55 <	**8**	10	8	**9**	10	11	**140**	143	138

[1] Tilanne 31.12.
[2] Ei sisällä AtoB@C Shippingin merihenkilöstöä.

HENKILÖSTÖN KESKI-IKÄ

	ESL Shipping[1]		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Henkilöstön keski-ikä	**44**	43	**39**	40	**40**	40	**48**	44	**47**	51

[1] Ei sisällä AtoB@C Shippingin merihenkilöstöä.

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

	ESL Shipping[1]			Leipurin			Telko		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	**16,0**	15,0	21,0	**26,0**	18,0	20,0	**14,0**	13,0	21,0

	Kauko			Muu toiminta			Aspo-konserni		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	**41,0**	16,0	35,0	**18,0**	8,0	14,0	**21,0**	15,0	21,0

[1] Ei sisällä merihenkilöstöä

Henkilöstön vaihtuvuuden kasvuun Leipurin-liiketoiminnassa vaikuttivat liiketoiminnan laajentamisen seurauksena tehdyt rekrytoinnit. Muussa toiminnassa puolestaan tehtiin rekrytointeja eläköityvien ihmisten korvaamiseksi. Kaukon henkilöstön vaihtuvuuteen vaikutti liiketoiminnan supistaminen.

HENKILÖSTÖTYYTYVÄISYYDEN MITTARIT (SKAALA 1–5)

	2018	2017	2016	Muutos[1], %
Aspo-konserni	**4,24**	4,17	4,07	1,7
Oma segmentti	**4,18**	4,13	4,04	1,2
Oma yksikkö, osasto, ryhmä	**4,24**	4,25	4,16	-0,2
Oma työ	**4,22**	4,21	4,15	0,2
Oma esimies	**4,16**	4,11	4,09	1,2

[1] Muutos 2017–2018.

LTIF JA SAIRAUSPOISSAOLOT

	ESL Shipping Toimisto			ESL Shipping Merihenkilöstö			AtoB@C Shipping Merihenkilöstö[4]
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018
LTIF[1]	**0**	0	22	**4,2**	8,9	27	**0**
Sairauspoissaolot, %[2]	**0,48**	0,94	2,16	**3,9**	2,97	–[3]	**–[5]**

	Telko			Kauko			Leipurin			Muu toiminta		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
LTIF[1]	**41**	13	31	**0**	14	33	**10**	48	13	**0**	29	97
Sairauspoissaolot, %[2]	**1,05**	1,4	1,92	**1,56**	0,86	0,77	**1,69**	1,85	1,71	**0,69**	1,09	0,8

[1] LTIF (tapaturmataajuus) sisältää vain Suomen koko henkilöstön ja AtoB@C:n merihenkilöstön omilla laivoilla; suhdeluku esitetään miljoonaa työtuntia kohden. LTIF-taajuuden suuruuteen vaikuttaa merkittävästi, mikäli raportointivuonna on sattunut yksikin tapaturma enemmän tai vähemmän vertailuvuoteen verrattuna. Etenkin pienempien liiketoimintojen kohdalla LTIF-taajuuden vaihtelu selittyy osittain pienellä henkilöstömäärällä.
[2] Sairauspoissaoloprosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät/työpäivät yhteensä)*100. ESL merihenkilöstön (poislukien AtoB@C merihenkilöstö) sairauspoissaolo prosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät laivastossa yhteensä/työpäivät laivalla yhteensä)*100.
[3] ESL Shippingin merihenkilöstön sairauspoissalotietoja ei ole saatavilla vuodelle 2016.
[4] AtoB@C Shippingin merihenkilöstön tiedot raportoitu Ruotsista. AtoB@C Shippingin merihenkilöstö sisältyy raportointiin vuodesta 2018.
[5] AtoB@C Shippingin merihenkilöstön sairauspoissaolotietoja ei ole saatavilla.

Vuonna 2018 tapaturmataajuus laski kaikissa liiketoiminnoissa Telkoa lukuun ottamatta. Vuosittaiset vaihtelut raportoidussa tapaturmataajuudessa eivät ole merkittäviä, vaan liittyvät laskentatapaan.

ENERGIAN KÄYTTÖ JA PÄÄSTÖT

	ESL Shipping[2]				Leipurin[5]			
	2018[3]	2017	2016	Muutos[7], %	2018	2017	2016	Muutos[7], %
Ostettu energia[1], Mwh	**105,2[3]**	129,7	128,5	-18,9	**4 240,6**	3 429,0	3 405,8	23,7
Polttoaineen käyttö, Mwh	**599 742,3**	347 829,6	340 860,8	3,9	**–**	–	–	–
tCO_2[2]	**160 536,5**	93 243,9	91 569,7	72,2	**1 441,0**	1 374,0	1 375,0	4,9
g-CO_2 per tonnimaili[4]	**0,3**	0,2	0,2	54,4	**–**	–	–	–
tSO_x[2]	**127,4**	95,3	124,3	33,7	**–**	–	–	–
mg-SO_x per tonnimaili	**0,3**	0,2	0,3	17,4	**–**	–	–	–

	Telko[6]				Kauko			
	2018	2017	2016	Muutos[7], %	2018	2017	2016	Muutos[7], %
Ostettu energia[1], Mwh	**1 059,5**	1 118,7	1 027,0	-5,3	**125,0**	144,9	214,3	-13,7
Polttoaineen käyttö, Mwh	**–**	–	–	–	**–**	–	–	–
tCO_2[2]	**337,2**	428,0	388,4	-21,2	**23,0**	29,5	44,4	-22,1
g-CO_2 per tonnimaili[4]	**–**	–	–	–	**–**	–	–	–
tSO_x[2]	**–**	–	–	–	**–**	–	–	–
mg-SO_x per tonnimaili	**–**	–	–	–	**–**	–	–	–

	Muu toiminta			
	2018	2017	2016	Muutos[7], %
Ostettu energia[1], Mwh	**177,1**	210,9	169,9	-16,0
Polttoaineen käyttö, Mwh	**–**	–	–	–
tCO_2[2]	**25,6**	32,7	29,9	-21,9
g-CO_2 per tonnimaili[2]	**–**	–	–	–
tSO_x[2]	**–**	–	–	–
mg-SO_x per tonnimaili	**–**	–	–	–

[1] Ostettu energia pääsääntöisesti mitattu, muussa tapauksessa luvut on arvioitu.
[2] Ei sisällä Raahen varikkoa eikä yksittäisiä matkarahdattuja aluksia.
[3] Vuoden 2018 laivasto sisältää vuoden 2017 laivakannan, ESL Shippingin coaster-alukset, AtoB@C Shippingin laivat sekä vuoden 2018 uudet LNG-laivat. AtoB@C Shippingin laivat sisältyvät raportointiin syyskuun alusta. Uudet LNG-laivat on laskettu mukaan ensimmäisestä lastimatkasta.
[4] Luvut korjattu takautuvasti vuosilta 2017 ja 2016.
[5] Ei sisällä koekahviloita eikä G'lato Fresco -gelateriaa.
[6] Luvut kattavat 81 % Telkon liiketoiminnasta. Luvuissa mukana Telkon suurimmat toimintamaat Suomi, Puola, Venäjä, Ukraina, Ruotsi ja Tanska.
[7] Muutos 2017–2018.